

Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan

Beslut gällande betydande miljöpåverkan för detaljplan dp 1993, Slottsträdgården 2 och Västerås 1:4, centrum, Västerås.

Beslut

Västerås stad bedömer att detaljplanen inte innebär en sådan betydande miljöpåverkan som avses i miljöbalken 6 kap 3 §. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför inte upprättas.

Sammanfattning av undersökning om betydande miljöpåverkan

Västerås stads stadsbyggnadsförvaltning bedömer att nedanstående detaljplan inte innebär en sådan betydande miljöpåverkan som avses i MB 6 kap 3 §. En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, behöver därför inte upprättas enligt kraven i PBL 4 kap. 34 §. Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövård, vilket bedöms kunna studeras vidare i en kulturmiljöutredning och genom ett gestaltningsprogram. I och med planområdets närhet till järnvägen och Hamngatan kommer planen påverkas av risk och buller, vilket bedöms kunna studeras vidare i en riskutredning respektive bullerutredning. Områdets naturvärden bedöms kunna studeras vidare i en naturvärdesinventering.

Planförslaget har justerats efter det att undersökningen om betydande miljöpåverkan skrevs. Förslaget kommer endast innebära ändrad användning i befintlig byggnad samt tillbyggnader på eller väster om befintlig byggnad. Ingen ny byggnad kommer placeras nära eller inom parken, likt tidigare förslag. I och med detta har inte en naturvärdesinventering. Kulturmiljöutredningen har beskrivit gestaltning och viktiga arkitektoniska kvaliteter mycket ingående. I och med detta har inte ett gestaltningsprogram gjorts. Flera diskussioner har även genomförts mellan kulturmiljöutredaren, arkitekt och kompetenser inom Västerås stad om bland annat gestaltning, siktlinjer och stadsbild.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen i Västmanlands län har förordnat Länsstyrelsen i Uppsala län enligt 25 § länsstyrelseinstruktionen att föredra samt besluta i ärende som anställda hos Länsstyrelsen i Västmanlands län är förhindrade att avgöra på grund av jäv.

Rubricerat ärende har översänts till Länsstyrelsen för samråd i undersökning om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 6 § Miljöbalken (MB).

Kommunen har bedömt att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 5 § MB.

Med den information som Länsstyrelsen har idag, delar inte Länsstyrelsen kommunens bedömning. Länsstyrelsen bedömer utifrån det underlag som presenterats, att det finns risk för betydande miljöpåverkan och anser därför att en miljökonsekvensbeskrivning enligt 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL) bör tas fram.

Syftet med planförslaget

Syftet med planen är att möjliggöra för nytt bostadshus och ändra befintlig markanvändning till centrum, vård, hotell, kontor och bostäder.

Motivering

Länsstyrelsen vill inledningsvis framhålla att länsstyrelsen endast har en rådgivande roll i samband med undersökningssamråd och eventuellt arbete med miljöbedömningar i planer och program enligt PBL. Det innebär att det i slutändan är kommunen som avgör om en strategisk miljöbedömning ska tas fram.

Syftet med undersökningssamrådet är att inhämta information inför avgörandet om huruvida planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Kommunen har visserligen gjort ett preliminärt ställningstagande om att planen inte antas innebära betydande miljöpåverkan. Det är dock först efter avslutat undersökningssamråd som kommunen formellt ska fatta ett särskilt beslut om detta. För planer som påbörjats efter den 31 mars 2020 ska det särskilda beslutet fattas innan granskningen påbörjas.

Vid undersökning om betydande miljöpåverkan ska kriterierna i 5 § Miljöbalksförordningen (2017:966) användas. Omständigheter som skulle kunna tala för en betydande miljöpåverkan är enligt länsstyrelsens mening påverkan på områdets kulturarv och andra utmärkande egenskaper i naturen, så som landskapsbild, strandskydd och naturvärden. Länsstyrelsen anser därmed att betydande miljöpåverkan kan antas föreligga utifrån 5 § punkt 8 Miljöbalksförordningen.

Av samrådsunderlaget framgår att effekterna på omgivningen bedöms som relativt liten då projektets storlek och fysiska omfattning är begränsat till en ny byggnad samt ändring av befintlig byggnads användning. Länsstyrelsen håller med om att ändringen av byggnadens användningssätt inte medför betydande miljöpåverkan. Däremot kan uppförandet av ett helt nytt bostadshus, beroende på dess placering, utformning och skala, medföra betydande påverkan på omgivningen. Exempelvis får ett bostadshus som placeras centralt i Slottsparken större påverkan på omgivningen än en byggnad som uppförs inom redan befintlig bebyggelsestruktur.

Området är beläget intill Västerås slott, vars före detta stallbyggnad och uthus samt omgivande parkområden är utpekade som del av riksintresset för kulturmiljövård, RI Västerås stad (U24). Västerås slott är även utpekade som byggnadsminne vilket kräver anpassning till landskapsbild. Strandskydd kommer att återinträda och det går inte att utesluta att planförslaget kommer att påverka naturområde med skyddsstatus.

Mot bakgrund av de allmänna intressena som finns på platsen anser länsstyrelsen att en miljöbedömningsprocess kan bidra till ett bättre beslutsunderlag när planförslaget arbetas fram och olika alternativa utformningsförslag ska vägas mot varandra. Länsstyrelsens ställningstagande grundar sig på det underlag som kommunen skickat in och de osäkerheter som finns kopplat till det nya bostadshusets påverkan på omgivningen.

När det råder osäkerhet beträffande om en miljöbedömning krävs är det i regel bättre att påbörja arbetet med en miljöbedömning tidigt och sedan avbryta den, om det senare visar sig att det inte krävs. Att i ett sent skede upptäcka att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver genomföras kan innebära ökade kostnader och förskjutningar i tidplanen om det visar sig nödvändigt att göra om steg i processen för att miljöbedömningen ska kunna integreras i planarbetet. Länsstyrelsen anser därför att en miljöbedömning ska påbörjas, alternativt att frågan utreds vidare innan beslut tas. Om kommunen väljer att ta fram en strategisk miljöbedömning ska ett avgränsningsområde hållas med länsstyrelsen.

Emma Lilja
Planhandläggare
Stadsbyggnadsförvaltningen
Västerås stad